

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Małgorzata Marzycka

Blok tematyczny: Wędrowki po polskich miastach

Scenariusz nr 1

I. Tytuł scenariusza zajęć : Królowa rzek polskich.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące): przyrodnicza , polonistyczna , muzyczna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **Edukacja przyrodnicza:**

- Nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego, wyżynnego 6.3
- Zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; znaczenie wody dla życia 6.7b

- **Edukacja muzyczna:**

- Śpiewa piosenki ze słuchu, realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne 3.1a

- **Edukacja polonistyczna :**

- Uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji 1.1
- Tworzy kilkuzdaniową wypowiedź w formie ustnej lub pisemnej 1. 3a
- Pisze czytelnie i estetycznie, dba o poprawność ortograficzną 1.3f

V. Metody: metoda projektowanych okazji edukacyjnych, pokaz, praktycznych ćwiczeń.

VI. Środki dydaktyczne

- **do e-doświadczenia:** miara budowlana 10 m, stoper, łódeczki zrobione z papieru, paliki, mazak do zapisywania wyników naszych badań.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- **inne:** plansza z rysunkiem do pojęć źródło, koryto rzeki, brzeg rzeki, zakole, dopływ, ujście, karteczki samoprzylepne, tekst i muzyka do piosenki, niebieska wstążka(bibuła) , mapa Polski i trójwymiarowa mapa (patrz tydzień 32) .

VII. Forma zajęć: zbiorowa, indywidualna.

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca – warunki wyjściowe.**
 - Aby dowiedzieć się co będzie tematem dzisiejszych zajęć oblicz działania, wyniki wpisz do tabeli rosnąco, litery stojące obok utworzą hasło.
 - S $245 + 137 =$
 - W $368 - 263 =$
 - Ł $351 + 267 =$
 - I $732 - 417 =$
 - A $624 - 259 + 325 =$

wynik					
litera					

- **Zadanie otwarte.**
 - Co wiesz o Wiśle ?
- **Część warsztatowa.**
 - Dzielenie się wiadomościami związanymi z rzeką na forum klasy.
 - Zapisywanie na karteczkach samoprzylepnych informacji związanych z rzeką. Przyklejanie na tablicy - tworzenie mapy myśli.
 - Wyszukiwanie na mapie miast leżących nad Wisłą , zapisywanie ich w kolejności od źródła do ujścia.
 - Wprowadzenie pojęć: źródło, koryto rzeki, nurt rzeki, brzeg rzeki, zakole, dopływ, ujście.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**
 - **ucznia zdolnego:** Na podstawie mapy określanie krain geograficznych przez które płynie rzeka - góry, wyżyny, niziny,
 - **ucznia dziewięcioletniego:** Wyszukiwanie na mapie dopływów. Zapisanie ich na karteczkach .
 - **ucznia wymagającego pomocy:** Klasyfikowanie dopływów na podstawie mapy na prawo i lewobrzeżne.
 - **ucznia ośmioletniego:** Układanie nazw miast w kolejności alfabetycznej.
- **Doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć) "Rzeka".**
- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
 - Nauka piosenki „Płynie Wisła płynie po Polskiej krainie”
 - Zabawy przy muzyce.
 - Wspólne redagowanie notatki o Wiśle.
 - Utrwalenie pisowni wielkiej litery w nazwach miast i rzek.
- **Podsumowanie zajęć.**
 - Układanie na mapie trójwymiarowej Polski wybranych dopływów prawo i lewobrzeżnych Wisły. Zaznaczenie rzek niebieską wstążką (bibuły)
 - Zaznaczenie poznanych pojęć dotyczących rzeki - kolorowe karteczki.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik e- wycieczka do scenariusza nr 1

I. Tytuł : "Rzeka".

II. Zakres doświadczenia: Geografia Polski.

III. Cel doświadczenia: Poznanie zależności między ukształtowaniem terenu a biegiem rzeki.

IV. Hipoteza doświadczenia:

Dlaczego stateczek pokonując tę samą drogę 10 m za pierwszym razem płynął szybciej niż za drugim razem ?

V. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia:

Statek płynął szybciej, bo rzeka płynęła szybciej .

VI. Wniosek z doświadczenia: Może nam się wydawać to dziwne, ale rzeczywiście . Kiedy nasza rzeczka była jeszcze mała , płytka i wąska woda w niej płynęła szybciej, aniżeli gdy stała się dużą głęboką i szeroką rzeką. Źródła rzek , szczególnie rzek wypływających z gór, położone są wysoko i mimo małej ilości wody na początku płyną szybciej , gdyż pochylenie powierzchni ziemi jest duże. Potem dołączają do jednego nurtu rzeki następne powiększając jej rozmiary, ale spadek ziemi też się zmniejsza i woda rozlewa się na większą powierzchnię i zwalnia.

Obraz	Dźwięk
Czynność nr 1 np. Przywitanie dzieci, wstęp do doświadczenia (kadr na aktora) Aktor opowiada i jednocześnie pokazuje na mapie.	Witam was dzieciaki - dzisiaj zabiorę was nad wodę, a konkretnie nad rzekę Zapewne już wiecie, że najdłuższą rzeką Polski, a zarazem królową naszych polskich rzek jest Wisła . Ma ona 1047 km długości. Wypływa z gór w Beskidzie Śląskim z Baraniej Góry na wysokości 1107 m n. p. m. Wpada do morza Bałtyckiego przez zatokę Gdańską. Dzisiaj nie zabiorę was nad Wisłę ,ale nasze doświadczenie możecie wykonać na każdej

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	innej rzece pamiętając tylko, żeby wybrać się tam z kimś dorosłym. Mama i tata na pewno chętnie wam będą towarzyszyć w tej wyprawie .
Czynność nr 2 np. Aktor prezentuje kolejne przedmioty. Za każdym razem wykonujemy zbliżenia na poszczególne rekwizyty	Do doświadczenia będzie mi potrzebna: miara budowlana 10 m. stoper, łódeczki zrobione z papieru, paliki no i oczywiście coś do zapisywania wyników naszych badań. A więc do dzieła !
Pokazujemy wszystkie czynności , konieczność uczestniczenia w doświadczeniu 2 aktorów.	1. Jesteśmy niedaleko źródła rzeki
Pokazać bliski i daleki plan rzeki.	Zobaczcie, nasza rzeka to właściwie rzeczka, jest płytka , wąska i nie wydaje się być groźna. Odmierzymy sobie teraz odcinek 10 m . Wbijamy na brzegu paliki aby widoczna była ta odległość z daleka.
W obrazie proszę obserwować kamerą płynącą łódkę , w rogu obrazu upływający czas.	Teraz stajemy z tej strony, która wytycza nam początek naszego odcinka zgodnie z nurtem rzeki i puszczamy stateczek zrobiony z papieru. Równocześnie z puszczeniem łódki na wodę druga osoba stojąc jak gdyby na mecie włącza stoper i mierzy czas, jaki potrzebny jest do przepłynięcia 10 m. Wynik zapisujemy na naszej karcie obserwacji.
Pokazać bliski i daleki plan rzeki.	Teraz przenosimy się w inne miejsce. Jesteśmy nad tą samą rzeką . Ale km dalej. Czy widzicie zmianę?
Ponowne dokonanie pomiaru. W obrazie proszę obserwować kamerą płynącą łódkę , w rogu obrazu upływający czas . Zapisanie pomiaru na karcie obserwacji.	Oczywiście teraz nasza rzeka jest znacznie szersza , głębsza i sprawia wrażenie bardziej niebezpiecznej niż na początku. Powtórzmy nasze pomiary. A więc znowu wytyczamy odcinek 10 m na którym dokonamy pomiaru czasu, jaki zajmie przepłynięcie naszej

Człowiek - najlepsza inwestycja

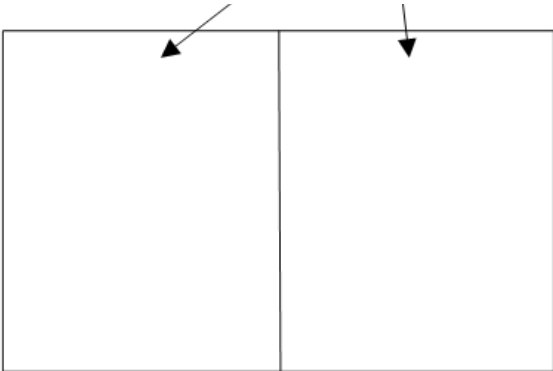

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	łódeczki.
Prezentacja hipotezy.	Dlaczego stateczek pokonując tę samą drogę 10 m za pierwszym razem płynął szybciej niż za drugim razem ?
<p>W trakcie wniosku proszę w obrazie pokazać dwa ujęcia równocześnie, a więc łódkę płynącą po małej i dużej rzece.</p> <p>Podsumowanie</p>	<p>Może nam się wydawać to dziwne, ale rzeczywiście . Kiedy nasza rzeczka była jeszcze mała , płytka i wąska woda w niej płynęła szybciej aniżeli gdy stała się dużą głęboką i szeroką rzeką. Źródła rzek , szczególnie rzek wypływających z gór, położone są wysoko i mimo małej ilości wody na początku płyną szybciej , gdyż pochylenie powierzchni ziemi jest duże. Potem dołączają do jednego nurtu rzeki następne, powiększając jej rozmiary, ale spadek ziemi też się zmniejsza i woda rozlewa się na większą powierzchnię i zwalnia.</p> <p>Gdy będziecie na plaży, spróbujcie zbudować swoje rzeki i sprawdzić, jak woda płynie w rzece która spływa z dużej górki, a jak gdy płynie na niewielkim wzniesieniu. Życzę miłej zabawy . Cześć!</p>

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

